MAAILMASSA MONTA ON IHMEELLISTÄ ASIAA…

LASTEN JA NUORTEN TIETOKIRJOJA VUODELTA 2011

YLEISTEOKSET

03 **Kysymysten kirja…missä?, Kysymysten kirja…millainen?, Kysymysten kirja…mikä?, Kysymysten kirja…kuka?** (Mäkelä)
Kysymyksiä ja vastauksia monenlaisiin kysymyksiin. Osa vastauksista arveluttaa..

03 **Löydä huikea maailma (Kirjalito)**
Ääri-ilmiöitä luonnon, eläinten ja historian saralta. Ihmisen suorituskyvyn äärirajoilla tuotettuja aikaansaannoksia.

03 **Woodward, John: Koululaisen hauska temppukirja** (Readme.fi)
Taikoja, aivojen ja silmien huijausta, ruokaohjeita, askarteluohjeita, luonnontieteitä, selviytymisohjeita, tietoa avaruudesta, liikuntavinkkejä. Osa tempuista toteuttamiskelpoisia, mutta kirjassa neuvotun lentokoneella laskeutumisen jättäisin väliin..

07 **Autio, Sari: Mediaatio : mediakasvatusmateriaalia seurakuntien nuoriso- ja rippikoulutyöhön ja koulujen uskonnonopetukseen** (LK-kirjat)

PSYKOLOGIA

11 **Droit, Roger-Pol: Filosofoidaan lasten kanssa (**Niin & näin)

14.6 **Lankinen, Mari: Voimaneidot** (Terapeda)
Voimaneidot on tyttötyön ryhmämalli 13-17-vuotiaille tunnetaitojen ja aggression hallintaan.

14.8 **Mykkänen, Juhani: Pussauskoulu** (Väestöliitto)
Kirja nuorista ja nuorten seksuaalisesta kehityksestä. Tutustuttaa seurustelun maailmaan. Sopii yläkouluikäisille, kirjalla on harhauttavan lapsellinen kansi ja nimi. Kirjoitukset on julkaistu aikaisemmin Helsingin Sanomissa

14.8 **Bengtson, Per: Ihan paras testikirja** (Tammi)
Huumorikirja, ei niinkään tietokirja.

RAJATIETO

15 **Kunnas, Mauri: Kummallisuuksien käsikirja** (Otava)
Tähän käsikirjaan on koottu tietoiskuja oudoista otuksista, salaperäisistä paikoista ja kummallisista ilmiöistä.

15.7 **Steer, Dugald: Alienologia: ulkoavaruuden olentojen opas** (Kirjalito)

FILOSOFIA

17.3 **Uusitorppa, Aino-Kuutamo: Sä et tiedä miltä musta tuntuu**
Selviytymisopas, jossa kaksitoista oman alansa menestyjää kertoo koskettavan selviytymistarinansa. Kirja antaa neuvoja ja tietoa avun hakemiseen. Koskettavat kertomukset ja hyvä ulkoasu.

USKONTO, MYTOLOGIA

20 **Levanto, Marjatta: Taivaallinen suurperhe** (Otava)
Tarinan muotoon puettu teksti käy vuoropuhelua kuvituksen kanssa. Taivaallinen suurperhe muodostuu myyttien, uskomusten ja uskontojen henkiolennoista. Taitto vaatii etenemistä alusta loppuun, paljon tekstiä. Finlandia-Junior ehdokas

22 **Haahtela, Heidi: Biblis: Raamattua askel kerallaan** (Kirjapaja)
Kirja koulun ja rippikoulun tarpeisiin; käy myös aikuisille. Sisältää harjoituksia.

23.1 **Delval, Marie-Hélène: Millainen Jumala on**
Aforismeja. Kaunis kuvitus. Sopii ääneen luettavaksi.

23.2 **Eskola, Timo: Oi Tsiisös! : Jeesus iki- ja nykynuorille** (Perussanoma)
Suositusikäraja kirjassa: 20 v ja ylöspäin (ja alaspäin)

25.3 **Kanala, Kari: Katekismusjengi** (Lasten Keskus)
Kirjassa kuuden nuoren elämän käänteet limittyvät katekismuksen opinkohtiin.

84.2 **Kaskinen, Anna-Mari: Tuomas ja merkilliset merkit** (Kirjapaja)
Kaverukset seikkailevat kristillisten symbolien maailmassa. Tarinan lisäksi kirjassa on käyttöideoita ja peliohjeita kirjan symboleista.

YHTEISKUNTA

35.6 **Juselius, Arttu: Ransu paloasemalla** (Pieni Karhu)
Kuvakirjamainen, kertoo palomiesten työstä ja kalustosta. Sisältää ohjeita avun hälyttämiseen, toimintaohjeita tulipalon sattuessa sekä ohjeita vahinkojen ennaltaehkäisemiseen. Päiväkotiin, alakouluun ja miksei isommillekin.

36.22 **Mason, Paul:Ei raha puussa kasva** (Mäkelä)
Huumorilla höystetty kirja (nuorten) rahankäytöstä, käsittelee yksilötasolla kulutusta, säästämistä, lainaamista ja sijoittamista sekä yleistä rahataloutta. Sopii monen ikäisille, hyötyä myös aikuisille.

37.5 **Golluch, Norbert: Tällainen on kotini, miten sinä asut** (Mäkelä)
Kuvakirjamainen. Alun lapsellisen aasinsillan jälkeen esitellään ihmisen asumusten kehittymistä eri puolella maailmaa, tulevaisuuden asuntoja ja eläinten asumuksia. Alle kouluikäiset, alakoulu.

MAANTIEDE

40.07 **Polkutie, Anita: Maailmalla** (Tammi)
Tammen treenikirjaston puuhakirja alakoululaisille. Ei oikein toimi kirjastokäytössä.

45.11 **Lamprell, Klay**
Vanhemmilta kielletty Lontoo: Kaikki mitä olet aina halunnut tietää (Readme.fi)

46.11 **Lamprell, Klay**
Vanhemmilta kielletty Pariisi: Kaikki mitä olet aina halunnut tietää (Readme.fi)
”Tämä ei ole matkaopas” lukee kirjan alussa. Kirjassa esitellään perinteisiä nähtävyyksiä, pop-kulttuuria, synkeää historiaa ja outoja tyyppejä. Jokaisella aukeamalla on uusi aihe runsaalla kuvituksella, puhekuplilla ja tietolaatikoilla höystettynä. Sisältää paljon nettiosoitteita lisätiedon hakemiseen.

43.4 **Mäkelä, Essi: Islanti** (Unipress)

47.3 **Saikkonen, Pauliina: Puola**
Lähdekirja (ala)koululaisille esitelmää varten. Selkeä perinteinen tietokirja.

48.27 **Friman, Terhi: Riikinkukkotyttö** (Pieni Karhu)
Perinteinen, lämminhenkinen tarina Tansaniassa asuvasta 7-vuotiaasta tytöstä, joka leikkii, käy innokkaasti koulua ja auttaa kotitöissä. Tekijän Opettaja-lehteen kirjoittamassa artikkelissa puhutaan enemmän alueen ongelmista.

KANSATIEDE

49 **Koski, Mervi: Joulupukin jalanjäljillä**
Kirjassa selvitetään suomalaisia ja kansainvälisiä joulutapoja ansiokkaasti. Kuvitus ja lukujen alkuun sijoitetut tonttujen vuoropuhelut vetoavat lapsiin. Muu tuhti tekstiaines onkin enemmän aikuiseen makuun. Pieni ja vaikealukuinen fontti. Virikkeeksi koulun joulunaikaan?

49.2 **Mikkanen, Raili:Suomen lasten linnakirja** (Minerva)
Suomen lasten linnakirja on sekä tietokirja että satukirja. Kunkin linnan kohdalla kerrotaan linnan historiasta, rakentamisesta ja asukkaista, ja mukana on myös historialliseen aikaan sijoittuva tarina

LUONNONTIETEET

50 **Dinwiddie, Robert.Tieteestä tinkimättä** (Nemo)
Mm. luonnon- ja tähtitieteen aiheita selvitetään ”hauskasti mutta täsmällisesti yhdellä aukeamalla - tieteestä tinkimättä”. Käsittelee elämän perusedellytyksiä sekä ympäristönsuojelun, genetiikan ja lääketieteen suurimpia kysymyksiä. Runsaasti havainnollisia kuvia ja kaavioita, selityksiä termeille. Paljon asiaa. Sopii yläkoululaisille tai erityisen kiinnostuneille alakoulun yläluokkalaisille.

YMPÄRISTÖNSUOJELU

50.1 **Parikka-Nihti, Mari: Pieniä puroja: kasvua kohti kestävää kehitystä** (Lasten Keskus)
Pedagogisia menetelmiä kasvattajalle kestävän kehityksen tiimoilta.

TÄHTITIEDE

52 **Ardagh, Philip: Avaruus** (Tammi) (Tatun talo sarja)
Sarjakuvilla ja huumorilla höystetty avaruuskirja. ”Hämmästy ja kummastu”- tyylinen pieni kirja. Houkutteleva ja helposti lähestyttävä. Monen ikäisille.

52.2 **Harris, Nicholas: Pimeässä hohtava avaruus** (Nemo)

52.2 **Stowell, Louie: Avaruuden ihmeet** (Gummerus)

52.2 **Winters, Pierre: Tähdet ja planeetat** (Lasten Keskus) (Tahtoo tietää-sarja)
Alle kouluikäisille ja alakoululaisille.

PALEONTOLOGIA

55.4 **Dinosaurusennätyksiä : uskomatonta dinosaurustietoa - suurin! nopein! vaarallisin!** (Buster Nordic)

55.4 **Frith, Alex: Iso kirja isoista dinosauruksista ja vähän pienemmistäkin...** (Aurinko)
Paksulehtinen kirja, jossa on tekstiä lyhyissä kappaleissa ja paljon kuvia eri lajeista. Sisältää etsi kuvasta- tehtäviä. Sopii alle kouluikäisillekin.

55.4 Mash, Robert: Elävä! : dinosauruskirja
Viihteellinen dinosauruskirja, jossa mukana cd-rom. Tietokoneen web-kameran avulla voi kirjan 3D-dinosaurukset herättää henkiin!

55.4 **Naish, Darren: Dinosaurusten kiehtova maailma** (Mäkelä)

56.41 **Kaaro, Jani:Evoluutio** (Avain)
Teos aiheesta josta ei ole näin laajasti nuorille ja lapsille ennen kirjoitettu. Alussa esitellään myyttejä maailman synnystä ja edetään kiistakysymysten kautta evoluutioteoriaan. Sekä kuvituksessa että tekstissä on huumoria. Kirjan mukaan ”Kuvitettu lasten tietokirja vastaa kaikkeen, mitä et ole lapsellesi osannut evoluutiosta kertoa”.

BIOLOGIA

56.8 **Suomi-Vihonen, Sirkka: Majan salaisuudet : luonnontutkijan väijykirja** (Lasten Keskus)
Kertomus majan rakentamisesta sekä vinkkejä luonnon havainnointiin, leikkejä, pelejä ja tietoa luonnosta. Alle kouluikäisille, alakoululaisille, ääneen luettavaksi.

56.8 **Kalliola, Iiris: Luonnon jäljillä: luonto-opas nuorille** (WSOY)
Kurkistus Suomen luontoon, niin maalle, merelle kuin ilmaankin. Ajan hengen mukainen taitto. Joka aukeamalla on uusi aihe. Monen ikäisille.

56.9 **Harris, Nicholas: Pimeässä hohtava merten elämä**
Ekologinen näkökulman valtameren elämään. Kirjassa hohtavia sivuja (vaatii valon alla pidon). Selkeä ja viihdyttävä kirja monen ikäisille.

56.9 **Würmli, Marcus:Järvet ja lammet : opi tunnistamaan eläimiä ja kasveja** (Vemag)

56.9 **Würmli, Marcus:Metsä: opi tunnistamaan eläimiä ja kasveja** (Vemag)

ELÄINTIEDE

58.9 **Becker, Geneviéve de: 100 eläinmaailman selviytyjää** (Kirjalito)

58.9 **Costain, Meredith Gepardi** (Kids.fi) (Animal Planet sarja).

58.9 **Costain, Meredith:Pingviini** (Kids.fi) (Animal Planet sarja).
Kuvakirjamainen, kertomus pingviinin kasvusta aikuiseksi. Selkeästi kirjoitettu, isot ja hienot kuvat. Viimeisillä sivuilla faktoja pingviineitä sekä tietokilpailu. Alle kouluikäiset, alakoulu****

58.12 **Würmli, Marcus: Linnut : opi tunnistamaan lajeja** (Vemag)

58.2 **Ryhänen, Eeva-Liisa: Me selkärangattomat** (Lasten Keskus)
Osa tekstistä minä muodossa. Esittelee 31 tavallisinta selkärangatonta. Hyvä sisällysluettelo. Alle kouluikäiset, alakoulu. Paljon tekstiä – ääneen luettava.

LÄÄKETIEDE

59.1 **Ardagh, Philip: Ihminen** (Tammi) (Tatun talo-sarja)

59.35 **Kuka keksi seksin**
Kirjassa käsitellään seksuaalisuuteen liittyviä kysymyksiä kristilliseltä arvopohjalta. Jyrkkien mielipiteiden vuoksi ei voi suositella suoraan nuorille. Vanhempien arvio kirjan arvomaailmasta olisi tarpeen.

59.1 **Winters, Pierre: Minä päästä varpaisiin** (Lasten keskus) (Tahtoo tietää-sarja)

59.58 **Lintunen, Martti: Miksi minua kutittaa? : lasten atooppisen ihottuman opas** (Prometheus)

59.9 **Lintunen, Martti: Miksi hampaat pitää pestä? : lasten hammashoito-opas** (Prometheus)
Tekstin ja valokuvien taso vaihtelee.

KÄSITYÖ

65.433 **Chan, Twinkie: Makeimmat silmukat : 20 virkkuuherkkua** (Karisto)
Kirjoittaja on tunnettu blogistaan. Erikoisia ruoka-aiheisia käsitöitä esim. kaulahuivi ”paistetut kanamunat”

65.07 **Miettinen, Päivi: Taikamaan taideopas: käsityö, askartelu, kuvataide** (Otava)
Ideapankki opettajille, ohjaajille ja vanhemmille. Ohjeet ja kuvat eivät ehkä houkuttele lapsia. Piirroskuvat ja ohjeet ovat selkeitä. Valokuvia valmiista töistä.

65 **Näppärät näpit: 27 hauskaa käsityöohjetta** (Sanoma Magazines Finland)
Nuorille tekijöille sopivia Suuri Käsityö-lehden ohjeita. Monia helposti toteutettavia tuunausohjeita, mutta myös haastavampiakin käsitöitä. Osa töistä, esim. kuvien tulostaminen kankaalle, vaatii erikoisvälineitä.

65.1 **Sundsten, Berndt: Nuorten puutyökirja** (Mäkelä)

65.42 **Parhaat naamiaisasut** (Sanoma Magazines Finland)
33 Disney-aiheista naamiais- ja roolileikkiasua ohjeiden ja kaavojen kera. Ohjeet mm. Ankkalinnan väen, prinsessojen, Nalle Puhin ja keijujen pukuihin. Kaavojen koot 98-122cm.

65.8 **Bengtsson, Mia: Amigurumi : virkkaa uusia iloisia maskotteja** (Atena)

LEMMIKKI- JA KOTIELÄINTEN HOITO

67.451 **Jalo, Mervi: Murren koirakoulu 2** (Karisto)

67.45 **Suvilehto, Pirjo: Koiranpäiviä** (Karisto)

67.41 **Niemi, Saara: Heklan kuusi päivää** (Vudeka)
Kurkistus hevosten arkeen, toinen osa. Kauniit valokuvat, mutta kansi ei houkuttele. Monen ikäisille.

67.41 **Ransford, Sandy:Heppatytön käsikirja** (Readme.fi)
Tietoa aloittelevalle ratsastajalle ja hevosharrastajalle. Ulkoasu on hempeää pastellisävyä, teksti pieninä pätkinä tietolaatikoissa.

KEITTOKIRJAT

68.2 **Angry birds: Pahojen possujen munakirja** (Bonnier)
Sivukaupalla munaruokaohjeita. Ei ole lastenkirja.

68.2 **Benton, Caroline French: Pikkutytön keittokirja** (Kameli)
Kirja julkaistu englanninkielisenä vuonna 1905. Löytyy englanniksi Project Gutenbergistä. Ei ole lastenkirja.

68.2 **Karri, Meri-Tuuli: Parhaat lastenkutsut** (Books on Demand)
Sekä sisällöltään että ulkoasultaan vaatimaton omakustanne.

68.24 **Perez, Camilla: Minä osaan leipoa!** (Mäkelä)
Monipuolisia ja selkeitä leivontaohjeita. Osassa tarvitaan aikuisen apua. Kaunis kuvitus.

68.24 **Salminen, Eliisa: Pullien pulla** (Tammi)
Helppojen leivontaohjeiden lisäksi kirjassa on runomuotoinen tarina pienestä pullasta, joka alkaa leipuriksi. Kuvissa lasten tekemiä leivonnaisia, ulkonäöltään eivät ihan täydellisiä! Sopii 3-8-vuotiaille kuvakirjaksi ja leivontakirjaksi aikuisen kanssa ja 9-12-vuotiaille ensimmäiseksi omaksi leivontakirjaksi (kirjassa suos.)

LIIKENNE

69.6309 **Matthews, John: Merirosvot hyökkäävät!** (Karisto)
Merirosvouksen historiaa + CD-rom. Vinkkaa Aarresaari ja Pirates of the Caribbean kirjoja.

69.64 **Winters, Pierre:Hui, me lennetään** (Tahtoo tietää-sarja)
Selkeä kirja ilmailun historiasta, lentoaseman henkilökunnasta, lentoturvallisuudesta ja lentokoneiden rakenteesta.

TAITEET

PIIRRUSTUS

73.92 **Tervomaa, Raija: Nopeammin, korkeammalle : urheilija- ja taiteilijapatsaita** (Edico)
Patsaat sijaitsevat Helsingissä. Sisältää retkiehdotuksia.

74.11 **Durante, Annalisa: Opi tunnistamaan ja piirtämään keijukaisia, peikkoja ja lohikäärmeitä** (Aurinko)

74.11 **Nicholson, Sue: Pikku taiteilija: suuri piirustus ja maalausopas** (WSOY)

74.11 **Umoto, Sachiko: Piirretään iloisia ihmisiä** (Atena)
Umoto, Sachiko: Piirretään söpöjä eläimiä (Atena)
Japanilaisen taiteilijan helppokäyttöisiä piirustusoppaita. Sisältää vaihe vaiheelta eteneviä ohjeita, helposti piirrettäviä ilmeitä. Sopii monen ikäisille.

76.92 **Hämäläinen, Karo: Hurraa Helsinki: ikioma kaupunki**
Helsingin designpääkaupunkivuoden 2012 kunniaksi julkaistu kirja. Kuvakirjamainen, sanoilla leikkivä teksti. Tietoaines infolaatikoissa on nimiä ja vuosilukuja aikuiseen makuun.

ELOKUVAT, TANSSI

77.111 **Peter Chrisp :Tämä on Titanic** : digitekniikalla luotuja henkeäsalpaavia uusia kuvia (Buster Nordic)

77.111 **Wolfe, Brian:Hauskat & hurjat kasvomaalaukset :** 50 upeaa mallia (Minerva)
Esittelee kasvomaalauksen perustekniikat ja välineet. Suurin osa ohjeista on vaativia.

77.32 **Davidson, Susanna: Batettiaarre**
Kirjassa kerrotaan balettiharrastuksen aloittamisesta ja balettikouluista. Kirja avaa baletin maailmaa, esittelee kuuluisia balettitanssijoita ja balettikertomuksia.

77.49 **Raitaranta, Kirsi: Ruutia, räminää ja rakkautta: elokuvaklassikoita lapsille ja nuorille (KAVA)**
Mediakasvatusopas opettajille ja vanhemmille.

77.4983 **Dowsett, Elizabeth: Jedien salaisuudet** (WSOY)

MUSIIKKI

78.3112 **Avaa joulukalenterilaulut** : 24 laulua : laula, leiki, askartele

78.351 **Landefort, Lisbeth: Opperaa, Oopperaa**: löytöretki lavasteiden taakse.
Sanoin ja kuvin oopperan maailmasta. Ilmestynyt vuonna 1997, uusintapainos 2011 Tietopöllöpalkinto 2011 (palkinto aikaa kestäneelle tietokirjalle)

LIIKUNTA,

79.1 **Pulli, Elina: Sporttilajeja** (Tammi)
Tutustuttaa humoristisesti urheilulajeihin ja kertoo harrastamisen tavoista. Arvoituksia ja pelivinkkejä. Tammen Tieto ja taito & Koti ja koulu-sarjaa. Kirjassa ikäsuositus 8+

79.34 **Diamond, Dan: Jääkiekon ennätysten kirja 2012** (Buster Nordic)
Jääkiekon historiaa ja ennätyksiä. Keskittyy NHL-liigaan, mutta mukana on talviolympialaisten ja maailmanmestaruuskisojen historiaa ja kohokohtia. Runsas kuvitus ja teksti lyhyissä osissa, joten kirja soveltuu hyvin monen ikäisille.

79.37 **Jääkiekon maailma** (Readme.fi)

PELIT; LEIKIT

79.8 **Collins, Sophie: Näprää nuoralla: hauskoja nuoratemppuja**
Perinteisiä sormilla tehtäviä nuoratemppuja. Liitteenä nuora.

79.813 **Bliaron: Kalthanien perintö**
Fantasiaroolipeli magiasta ja sen tuomasta vallasta

79.8 **Hietamies, Leena:Lapsen kesäkirja: parhaat puuhavinkit**
Askarteluvinkkejä luonnonmateriaaleista käpylehmistä alkaen. Yksinkertaisia, mutta kekseliäitä ulko- ja sisäleikkejä, jotka eivät vaadi paljon välineistöä. Kirjassa on yhteensä 90 puuhavinkkiä jotka sopivat alle kouluikäisille ja alakoululaisille. Hauska kuvitus ja suuri fontti plussaa.

79.8 **Hurme, Vuokko: Tehdään taidetta: 100 vinkkiä lapsiperheen luoviin hetkiin (**Minerva)

79.84 **Mäkinen, Pia: Pähkäilypommi** (Otava)

79.8 **Oliver, Martin: Salaisen agentin käsikirja**

79.813 **Unelma Keltaisesta kuninkaasta ja muita tanskalaisia roolipelejä**

79.841 **Tulitikkuarvoituksia** (Nemo)

KIELI

86.07 **Parkko, Tommi: Kirjoita runo! : opas aloittelevalle runoilijalle** (Avain)

88.2 **Marttinen, Tittamari: Voiko tuulipuvussa lentää?:Kieliriemua ja sanahelinää** (Kirjapaja)
Kirja kannustaa kielellä leikittelyyn. Emma ja Kalle leikkivät lennokkailla sanoilla, muovailevat riimejä ja makustelevat sanontoja. Kiiro Kielipoliisin mielestä taas järjestys ja roti olla pitää! Vaan lapset uskaltavat pitää päänsä: kielellä saa myös irrotella. Tietoruuduissa teoriaa, perusteluja ja hoksautuksia alakoululaisille.

89.50 **Amery, Heather: Tuhat sanaa englanniksi** (Nemo).
Tuotteliaan kirjailijan kuvasanakirja arkipäivän asioista. Osa käsitteistä on vanhentuneita, kuten esim. videonauha. Kirja on tehty samalla sapluunalla myös suomeksi, italiaksi, ruotsiksi, venäjäksi, kiinaksi, espanjaksi, ranskaksi, saksaksi ja arabiaksi.

HISTORIA

91 **Tuomikoski, Pekka: Maailmanhistoria 45 minuutissa** (WSOY)
Markus Majaluoman kuvitus

99.3 **Lauerma, Liisa: Sukuseikkailu** (Lasten Keskus)
Aikamatka sukujuurille leikin ja mielikuvituksen voimin. Huomioi hyvin erilaiset perheet ja erilaiset elämäntarinat. Oivaltava kuvitus. Kirja on tarkoitettu lapsen ja aikuisen yhdessä tutkittavaksi. Perheiden lisäksi kirjaa voidaan hyödyntää päiväkodeissa, kouluissa ja järjestöissä.

Kirjasaari 2011
22.3.2012
Marjatta Lehtonen, Myllyojan kirjasto